

การศึกษาเปรียบเทียบการออกเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปาก
ระหว่างภาษาจีนกับภาษาเกาหลี
A COMPARATIVE STUDY OF THE PRONUNCIATION BETWEEN CHINESE AND
KOREAN LABIAL CONSONANTS

นภัศวรณ สว่างจิต^{1*}, วิสสุตา วาพัดไทย² และ จตุวิทย์ แก้วสุวรรณ³
Naphatsawan Sawangchit^{1*}, Wissuta Wapadthai² and Chatuwit Keawsuwan³

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เลขที่ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900^{1,2,3}
Kasetsart University 50 Ngamwongwan Rd, Chatuchak Bangkok 10900 Thailand^{1,2,3}

*Corresponding author E-mail: chatuwit.k@ku.th

(Received: 6 Mar, 2022; Revised: 28 Jun, 2022; Accepted: 28 Jun, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการเปรียบเทียบการออกเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากระหว่างภาษาจีนกับภาษาเกาหลี โดยผู้วิจัยเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากภาษาจีนกับภาษาเกาหลีในปัจจุบัน จากนั้นนำไปเปรียบเทียบกับ การออกเสียงภาษาจีนโบราณยุคกลาง (สฺย-ซ่ง) เพื่อให้ผู้ที่ศึกษาภาษาจีนและภาษาเกาหลี เข้าใจการออกเสียงของ ทั้งสองภาษาได้ชัดเจนมากขึ้น การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเปรียบเทียบจากคำศัพท์ในแบบเรียนภาษาเกาหลีชุด Seoul National University Korean Language เล่ม 1A-6B และอักษรานุกรมกว่างอวีน โดยจัดทำตารางเปรียบเทียบตามเสียง เพื่อให้เห็นการออกเสียงที่เหมือนหรือแตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า 1. เสียงพยัญชนะ b /p/ ตรงกับอักษรจีนโบราณ หมู่ 幫 /p/ 並 /b/ 滂 /p'/ ออกเสียงสอดคล้องกับการออกเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅂ /p/ แต่เนื่องจากได้รับอิทธิพลจาก ส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่านของตัวอักษรจีน ทำให้เสียงพยัญชนะบางตัวเมื่อเข้าสู่ระบบเสียงภาษาเกาหลี อ่านออกเสียงพ่นลม ㅃ /p'/ 2. เสียงพยัญชนะ p /p'/ ตรงกับอักษรจีนโบราณ หมู่ 滂 /p'/ 並 /b/ ออกเสียงสอดคล้องกับ การออกเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅍ /p'/ แต่เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่านของ ตัวอักษรจีน ทำให้เสียงพยัญชนะบางตัวเมื่อเข้าสู่ระบบเสียงภาษาเกาหลีอ่านออกเสียงไม่พ่นลม ㅍ /p/ 3. เสียงพยัญชนะ m /m/ ตรงกับอักษรจีนโบราณ หมู่ 明 โดยสมบูรณ์ 4. เสียงพยัญชนะ f /f/ ตรงกับอักษรจีนโบราณ หมู่ 非 /pf/ 敷 /pf'/ 奉 /bv/ แต่เนื่องจากในระบบเสียงภาษาเกาหลีไม่มีเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปาก-พ่น ดังนั้นเสียงพยัญชนะ f /f/ เมื่อเข้าสู่ระบบเสียงภาษาเกาหลีจะอ่านออกเสียง ㅂ /p/ และ ㅃ /p'/

คำสำคัญ: ภาษาจีน, ภาษาเกาหลี, เสียงภาษาจีนโบราณ, เสียงพยัญชนะฐานริมฝีปาก

¹⁻² นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์

ABSTRACT

This study aims to compare the pronunciation between Chinese and Korean labial consonants, with researchers comparing Middle Ancient Chinese (Sui–Song Dynasty) and Korean labial consonant sounds. Then compared to the pronunciation of ancient Chinese, so that those who study Chinese and Korean can understand the pronunciation of both languages more clearly. Research resources and Methodology by compare vocabularies in Textbook Seoul National University Korean Language 1A–6B and Guangyun by making a comparison table for declaring the same and the different points. Research results showed that 1. Consonants sound b /p/ matched the ancient Chinese characters among 幫 /p/ 並 /b/ 滂 /p'/ pronounced in accordance with the pronunciation of Korean consonants ㅂ /p/, but some consonants sound when entering in Korean phonetic system sound pronounced as ㅍ /p'/ because it is influenced by the phonetic components of Chinese characters. 2. Consonants p /p'/ matched the ancient Chinese characters among 滂 /p'/ 並 /b/ pronounced in accordance with the pronunciation of Korean consonants ㅍ /p'/, but some consonants sound when entering in Korean phonetic system sound pronounced as ㅂ /p/ because it is influenced by the phonetic components of Chinese characters. 3. Consonants m /m/ completely matched with the ancient Chinese characters 明 /m/. and 4. Consonants f /f/ matched the ancient Chinese characters among 非 /pf/ 敷 /pf'/ 奉 /bv/, because it doesn't have labiodental consonants in the Korean phonetic system. So the consonants f /f/ when entering in Korean phonetic system sound pronounced as ㅂ /p/ and ㅍ /p'/.

KEYWORDS: Chinese, Korean, Ancient Chinese, Labial Consonants

บทนำ

เกาหลีเริ่มใช้ตัวอักษรจีนเมื่อสองพันปีที่แล้วและปัจจุบันยังคงใช้ในชีวิตประจำวัน “พจนานุกรมมาตรฐานแห่งชาติ” (Standard Korean Language Dictionary) ของสถาบันภาษาเกาหลีแห่งชาติของเกาหลีใต้ ปี ค.ศ. 1999 ได้ระบุไว้ว่า จากคำศัพท์ทั้งหมดในภาษาเกาหลี 509,076 คำ มีคำฮันจา (Hanja) หรือ ตัวอักษรจีนในภาษาเกาหลี (Sino-Korean) คือ คำศัพท์ที่ประกอบขึ้นมาจากภาษาจีนประมาณร้อยละ 57 เมื่อเกาหลีรับตัวอักษรจีนเข้ามาใช้ก็ได้นำรูป เสียง และความหมายของตัวอักษรจีนเข้ามาด้วยเช่นกัน แต่เนื่องจากระบบเสียงของภาษาจีนและเกาหลีที่แตกต่างกัน จึงทำให้การออกเสียงตัวอักษรจีนของทั้งสองภาษาต่างกันด้วย (Jin, 2008, p.1)

สิ่งเดียวที่สามารถอนุมานได้ คือ ตัวอักษรจีนถูกใช้ในเกาหลีก่อนศตวรรษที่ 1 เมื่อราชวงศ์ฮั่นเข้าไปตั้งอาณานิคมทางตะวันตกและทางเหนือของคาบสมุทรเกาหลี และจัดตั้งกองบัญชาการทั้ง 4 กองขึ้นที่นั่น บันทึกทางประวัติศาสตร์ฉบับหนึ่ง กล่าวไว้ว่า ราวปี ค.ศ. 400 วังอิน ชาวแพ็กเจเดินทางไปญี่ปุ่นพร้อมกับหนังสือภาษาจีนหลายเล่ม แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมและตัวอักษรจีนได้รับความแพร่หลายอย่างมากในยุคสามอาณาจักรของเกาหลี (อาณาจักรโคกูรยอ อาณาจักรแพ็กเจ และอาณาจักรซิลลา) ปี ค.ศ. 677 การรวมคาบสมุทรเกาหลีโดยอาณาจักรซิลลา ทำให้การใช้ตัวอักษรจีนในเกาหลีได้รับความแพร่หลายมากขึ้น เนื่องจากเหตุการณ์นี้สำเร็จได้ด้วยการสนับสนุนทางการทหารจากราชวงศ์ถัง จึงทำให้ทั้งสองประเทศติดต่อกันมากขึ้น ก่อนหน้านั้นในปี ค.ศ. 503 มีการเปลี่ยนชื่อประเทศและยศของกษัตริย์จากรูปแบบภาษาพื้นเมือง (Native Forms) เป็นตัวอักษรจีนในภาษาเกาหลี (Sino-Korean) ปี ค.ศ. 682 หน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบด้านการศึกษาแห่งชาติได้ก่อตั้งขึ้นและเริ่มสอนภาษาจีนโบราณ (Chinese Classics) ปี ค.ศ. 757 ชื่อสถานที่ที่เคยใช้รูปแบบภาษาพื้นเมืองก็เปลี่ยนไปใช้ตัวอักษรจีนในภาษาเกาหลี ปี ค.ศ. 759 ชื่อเรียกตำแหน่งข้าราชการก็ถูกเปลี่ยน และในยุคอาณาจักรซิลลาชื่อของชนชั้นสูงก็เริ่มใช้ตัวอักษรจีนในภาษาเกาหลีเช่นกัน

สำหรับที่มาของเสียงตัวอักษรจีนในภาษาเกาหลี โดยทั่วไปสันนิษฐานว่าเป็นการออกเสียงภาษาจีนที่ใช้ทางตอนเหนือของจีนในยุคราชวงศ์สุยและถัง ราวศตวรรษที่ 7 ถึง 8 มาเป็นพื้นฐานในการออกเสียง ซึ่งเป็นช่วงเดียวกับที่อาณาจักรรวมซิลลานำเข้าหนังสือเกี่ยวกับอารยธรรมจีนจำนวนมาก จึงทำให้การออกเสียงฮันจาคล้ายกับการออกเสียงภาษาจีนโบราณยุคกลาง (Middle Ancient Chinese) แม้ว่าเสียงพยัญชนะและสระจะมีการเปลี่ยนแปลงไปและไม่มีเสียงวรรณยุกต์แล้วก็ตาม (Lee, 2003, pp. 23-24) ศตวรรษที่ 7 ถึง 8 ยุคอาณาจักรซิลลาและราชวงศ์ถังมีการติดต่อกันมากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากมีบันทึกจำนวนมากจากซิลลาไปเรียนที่จีนสมัยราชวงศ์ถัง ดังนั้นมีความเป็นไปได้ว่า เกาหลีมีการนำเสียงอ่านตัวอักษรจีนโบราณยุคกลางเข้ามาใช้ อีกทั้งการออกเสียงตัวอักษรจีนในยุคสามอาณาจักรของเกาหลีมีการออกเสียงภาษาจีนโบราณตอนต้น (Old Chinese) และเสียงภาษาถิ่นทางใต้ค่อนข้างมาก เมื่อถึงหลังยุคซิลลาก็รับการออกเสียงตัวอักษรจีนโบราณยุคกลางจึงได้กลายเป็นการออกเสียงตัวอักษรจีนของยุคโชซอน (Jin, 2008, pp.4-6)

สาเหตุและการเปลี่ยนแปลงของการออกเสียงฮันจา

การเกิดของเสียงฮันจาปัจจุบันมีภูมิหลัง 2 ประการ ประการแรก คือ การเปลี่ยนแปลงไปตามวิวัฒนาการการออกเสียงภาษาเกาหลีแต่ละยุคสมัย และอีกประการหนึ่ง คือ การสร้างเสียงฮันจาตามหลักอวันซู หรือ พจนานุกรมระบุเสียงอ่าน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ประการแรกคือปัจจัยภายใน และประการที่สองคือปัจจัยภายนอก การเกิดและวิวัฒนาการของการออกเสียงฮันจา มีความสัมพันธ์กับสาเหตุทั้งสองประการนี้เป็นอย่างมาก ปัจจัยภายในเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของการออกเสียงการออกเสียงฮันจาเปลี่ยนแปลงตามการออกเสียงของภาษาเกาหลีในแต่ละยุคสมัย สามารถกล่าวได้ว่า ตัวอักษรภาษาจีนไม่ถือว่าเป็นภาษาต่างประเทศ เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของภาษาเกาหลี ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงเสียงของภาษาเกาหลีจึงส่งผลต่อการออกเสียงตัวอักษรจีนด้วย

พจนานุกรม ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2565

ปัจจัยภายนอกมีความสัมพันธ์กับการทำให้เสียงตัวอักษรจีน เป็นมาตรฐานเดียวหรือรวมให้เป็นหนึ่งเดียวกัน นักวิชาการในยุคโซซอนพยายามอย่างมากในการลด

ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงตัวอักษรจีนในจีน และเกาหลี จึงได้รวบรวมอวัณฐเพื่อให้ประชาชนได้นำมาใช้ (Jin, 2008, p.8)

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะพินอินภาษาจีนและภาษาเกาหลี

เสียงพยัญชนะ ภาษาเกาหลี	เสียงพยัญชนะพินอินภาษาจีนที่ตรงกับเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี	เสียงพยัญชนะพินอินภาษาจีนที่ไม่ตรงกับเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี
ㄱ	g	j, k, q, h, x, i
ㄴ	n	
ㄷ	d	t, zh
ㄹ	l	n
ㅁ	m	w, f, h
ㅂ	b	f, p, m
ㅅ	x, sh, s	ch, c, zh, i
ㅇ		∅, r, n, x, j, h, q, zh, s
ㅈ	j, zh, z	d, ch, c, t, q, sh, n
ㅊ	q, ch, c	zh, j, z, d, sh, x, s
ㅋ	k	
ㅌ	t	d, zh, ch, z, h
ㅍ	p	b, f
ㅎ	h	x, k, g, q, j, n, l, u, ch, ü

ที่มา: Jin, 2008, p.52

การศึกษาสัทวิทยาภาษาจีนโบราณเป็นการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาการอ่านบทประพันธ์บังคับชั้นหลักขณในสมัยโบราณ ไม่ว่าจะเป็น ซื่อจิง (Shijing) ถึงซื่อ (Tangshi) ซ่งซือ (Song Ci) เป็นต้น เนื่องด้วยเพราะเสียงที่เปลี่ยนแปลงไป การศึกษาศาสตร์ด้านนี้เป็นการย้อนกลับไปเพื่อดูว่าสมัยนั้นอ่านอย่างไร และต้องจงตามชั้นหลักขณอย่างไร หลังจากนั้นพัฒนาสู่การสร้างเอกสารหรือพจนานุกรมระบุเสียงอ่าน หรืออวัณฐ เพื่อประกอบการอ่านในสมัยนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็น ฉีเยววิน (Qieyun) ในสมัยสุย ถึงอวัณ (Tangyun) ในสมัยถัง กว่างอวัณ (Guangyun) ในสมัยซ่ง เป็นต้น เอกสารทั้งสามเล่มนี้ใช้ระบบเดียวกันและพัฒนาสืบต่อกันมา โดยปัจจุบันเหลือเอกสารฉบับสมบูรณ์เพียงเล่มเดียว คือ กว่างอวัณ ซึ่งเป็นเอกสารสำคัญที่สะท้อนเสียง

ภาษาจีนโบราณยุคกลาง และใช้เป็นตัวกลางสำคัญในการย้อนกลับไปสู่ภาษาจีนโบราณตอนต้น (จตุวิทย์ แก้วสุวรรณ, 2559, น. 31-32)

จากข้อความดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการศึกษาระบบเสียงภาษาจีนโบราณมีความสำคัญต่อการศึกษาวิวัฒนาการของระบบเสียงภาษาจีนในปัจจุบัน ซึ่งตัวอักษรจีนในภาษาเกาหลีก็ได้รับอิทธิพลมาจากภาษาจีนโบราณเช่นกัน แม้ว่าหลังจากที่ภาษาเกาหลีมีการออกเสียงภาษาจีนโบราณตอนต้นและการออกเสียงภาษาจีนโบราณยุคกลางจะมีการเปลี่ยนแปลงไป แต่ก็ยังคงสามารถหาความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกันได้ ด้วยเหตุนี้ การเปรียบเทียบการออกเสียงภาษาจีนโบราณยุคกลางกับการออกเสียงภาษาจีนและเกาหลีจะทำให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างการออกเสียงตัวอักษรจีนในจีนและ

เกาหลีในปัจจุบันได้มากขึ้น โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดตั้งต้นจากความสงสัยและความสนใจของผู้วิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยเกิดข้อสงสัยเมื่อเรียนการออกเสียงภาษาเกาหลีเบื้องต้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเรียนภาษาจีนมาก่อน ในชั้นแรกจึงได้เลือกกลุ่มพยัญชนะฐานริมฝีปากของทั้งสองภาษา เพราะเป็นกลุ่มฐานกรณ์ที่มีในทั้ง 2 ภาษา โดยเลือกแบบเรียนภาษาเกาหลีที่นำมาใช้สอน

ในประเทศไทย และมีความเป็นวิชาการจากมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศเกาหลีมาเป็นฐานในการศึกษา และนอกจากนี้จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่ายังไม่มีการศึกษาหัวข้อนี้ในประเทศไทย แม้ว่าในประเทศจีนจะมีผู้วิจัยอยู่บ้าง แต่ผลการศึกษาของนักวิชาการในอดีตก็ยังไม่ทำให้เกิดความสงสัย นี่จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการหาคำตอบจากความสนใจนี้

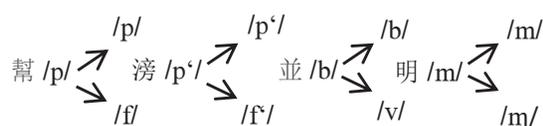
ตารางที่ 2 พยัญชนะ 36 ตัวของอักษรอนุกรมกว้างฮวิน (Guangyun)

	牙音	舌音		唇音		齒音		喉音	半舌	半齒
		舌頭音	舌上音	重唇音	輕唇音	齒頭音	正齒音			
全清	見 /k/	端 /t/	知 /t/	幫 /p/	非 /pf/	精 /ts/	照 /tɕ/	影 /Ø/		
次清	溪 /k'/	透 /t'/	徹 /t' /	滂 /p'/	敷 /pf'/	清 /ts'/	穿 /tɕ'/	曉 /x/		
全濁	群 /g/	定 /d/	澄 /d/	並 /b/	奉 /bv/	從 /dz/	牀 /dʒ/	匣 /ɣ/		
不清 不濁	疑 /ŋ/	泥 /n/	娘 /n/	明 /m/	微 /m/			喻 /j/	來 /l/	日 /n:z/
全清						心 /s/	審 /ɕ/			
全濁						邪 /z/	禪 /ʒ/			

ที่มา: Jin, 2008, p.7

การเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปาก ตั้งแต่ภาษาจีนโบราณยุคกลางจนถึงเสียงภาษาจีนปัจจุบัน

ตั้งแต่ช่วงจีนโบราณสมัยต้น จนถึงช่วงอักษรอนุกรมเฉี่ยววิน (Qieyun) ยังไม่มีการแบ่งเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากหนัก ออกเป็นเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากเบา ต่อมาช่วงจีนโบราณสมัยกลางมีการแยกเสียงอักษรจีนฐานริมฝีปากหนักรูปปากห่อในระดับสาม ออกเป็นเสียงฐานริมฝีปากเบา ดังนี้

เนื่องจากในภาษาเกาหลีไม่มีการแบ่งเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากหนักและเบา จึงทำให้ตัวอักษรจีนเมื่อเข้าสู่ระบบเสียงภาษาเกาหลีจะอ่านออกเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากหนักทั้งหมด ได้แก่ ㅃ /p/ ㅍ /p'/ ㅁ /m/ โดยด้านล่างเป็นตารางแสดงเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากที่ใช้ตัวอักษรร่วมกันในจีนและเกาหลี

ตารางที่ 3 กฎการเปรียบเทียบการออกเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากในภาษาจีนและภาษาเกาหลี

เสียงพยัญชนะ ภาษาจีนโบราณ	ภาษาจีน ปัจจุบัน	ตัวอย่าง	เสียงตัวอักษรจีนในเกาหลี	
			ยุคโชซอน	ปัจจุบัน
幫 /p/		边变辩本北悲	ㅂ /p/	ㅂ /p/
	合口三等	封峯峰夫府	ㅂ /p/	ㅂ /p/
滂 /p'/		配批聘扑拍, 頗破	ㅃ /p', ㅍ /p'/	ㅃ /p', ㅍ /p'/
	合口三等	番翻覆拂, 肺	ㅃ /p', ㅍ /p'/	ㅃ /p', ㅍ /p'/
並 /b/	平	培排貧頻朋	ㅂ /p/	ㅂ /p/
	仄	叛拔便白病竝捕	ㅂ /p/	ㅂ /p/
	合口三等	房防復逢鳳奉扶	ㅂ /p/	ㅂ /p/
明 /m/		满慢慢末忙茫卖	ㅁ /m/	ㅁ /m/
	合口三等	舞武务雾文闻味	ㅁ /m/	ㅁ /m/

ที่มา: Ren, 2003, p. 35

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบการออกเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากระหว่างภาษาจีนและภาษาเกาหลีที่ใช้ในเกาหลีใต้ โดยศึกษาการออกเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากภาษาจีนโบราณยุคกลาง การออกเสียงภาษาจีนปัจจุบัน b /p/ p /p'/ m /m/ f /f/ และการออกเสียงภาษาเกาหลีปัจจุบัน ㅂ /p/ ㅃ /p'/ ㅁ /m/ เนื่องจากการออกเสียงตัวอักษรจีนในเกาหลีไม่มีเสียงที่สอดคล้องกับพยัญชนะ ㅃ /p*/ ผู้วิจัยจึงไม่ได้นำมาศึกษาด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ประสงค์ที่จะศึกษาการเปรียบเทียบการออกเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากระหว่างภาษาจีนและภาษาเกาหลี เพื่อให้ผู้ที่ศึกษาภาษาจีนและภาษาเกาหลี เข้าใจการออกเสียงของทั้งสองภาษาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รวบรวมคำศัพท์ภาษาเกาหลีในหนังสือแบบเรียน Seoul National University Korean Language เล่ม 1A-6B โดยเลือกคำศัพท์ที่มีรากศัพท์มาจากภาษาจีน โดยศึกษาเฉพาะคำศัพท์พยางค์เดียวในแบบเรียนเท่านั้น เพราะในภาษาเกาหลีมีกฎเกณฑ์ของ Assimilation อยู่มาก แต่ในภาษาจีนไม่มีหลักการนี้ในหลักของวิชาการทางภาษา แต่สำหรับความเคยชินของผู้ใช้แต่ละคนจะมี

การกลายเสียงแต่ไม่ถือเป็นทฤษฎี ดังนั้นเพื่อความชัดเจนจึงเลือกศึกษาคำพยางค์เดียวของทั้ง 2 ภาษา

2. วิเคราะห์ระบบเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากระหว่างการออกเสียงภาษาจีนโบราณ ภาษาจีนและภาษาเกาหลีในปัจจุบัน

3. สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

หนังสือแบบเรียน Seoul National University Korean Language เล่ม 1A-6B จำนวน 1,652 คำ โดยมีคำศัพท์เสียงพยัญชนะฐานริมฝีปาก 232 คำ โดยหนังสือแบบเรียน Seoul National University Korean Language โดยแบบเรียนฉบับนี้เป็นแบบเรียนที่เรียบเรียงขึ้นโดย Seoul National University ซึ่งเป็นหนึ่งในแบบเรียนที่ได้รับการยอมรับและนำมาใช้กับผู้เรียนภาษาเกาหลีในประเทศไทย

อักขรानุกรมกว๋างอวีน (Guangyun) ซึ่งเป็นเอกสารหลักที่ใช้ในการเป็นเกณฑ์ในการวิจัยเสียงโบราณของภาษาจีน ซึ่งเป็นเอกสารที่เขียนขึ้นในสมัยชองปี ค.ศ. 1008

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

อักขรานุกรมกว๋างอวีน (Guangyun) ซึ่งเป็นเอกสารหลักที่ใช้ในการเป็นเกณฑ์ในการวิจัยเสียงโบราณของภาษาจีน โดยศึกษาเฉพาะส่วนของเสียงฐานริมฝีปากในกลุ่ม 幫、滂、並、明、非、敷、奉、微 เท่านั้น

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องในการทำการวิจัยเพื่อหา

ความเหมือนและแตกต่างกันระหว่างเสียงพยัญชนะต้น

ฐานริมฝีปากของภาษาจีนโบราณและภาษาเกาหลี

ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ตัวอย่างตารางเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์พยัญชนะต้นของภาษาเกาหลีและภาษาจีนโบราณ

อักษรเกาหลี	อักษรจีน	พยัญชนะต้นใน ตารางกว้างฮวัน	ระดับเสียง ในฮวันจั้ง	ผลการวิเคราะห์เสียงพยัญชนะต้นเบื้องต้น		
				เกาหลี	จีนโบราณ	จีนปัจจุบัน
배	拜	帮全清	1	/p/	/p/	/p/
포	飽	帮全清	2	/pʰ/	/p/	/p/
부	敷	敷次清	3	/p/	/pf'/	/f/

จากตารางข้างต้นจะเห็นข้อมูลพื้นฐานว่าคำโดดภาษาเกาหลีตรงกับอักษรจีนโบราณตัวใด อักษรจีนโบราณตัวนั้นอยู่ในกลุ่มพยัญชนะต้นใดและระดับใดในระบบเสียงภาษาจีนโบราณยุคกลางระดับเสียงใด ซึ่งทั้งหมดจะทำให้ทราบว่าเสียงพยัญชนะต้นของอักษรจีนนั้น ๆ จะแทนค่าด้วย IPA ตัวใด เมื่อได้คำตอบของทั้ง 2 ภาษาแล้ว จะทำให้ทราบว่าทั้งสองภาษามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ส่วนเสียงภาษาจีนปัจจุบันจะถูกนำไปใช้ประกอบการอธิบายรูปแบบการกลายเสียงจากภาษาจีนโบราณสู่ภาษาเกาหลีและภาษาจีนปัจจุบันในบางประเด็น

คำชี้แจงเบื้องต้น

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบเสียงภาษาจีนโบราณยุคกลางกับเสียงภาษาเกาหลีปัจจุบันเป็นหลัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่ได้เขียนเสียงอ่านอักษรจีนด้วยเสียงในยุคปัจจุบันและบอกความหมาย เพราะมีความแตกต่างกันทั้งกับภาษาจีนและภาษาเกาหลีปัจจุบัน และด้วยวัตถุประสงค์การศึกษาเป็นเพียงเฉพาะเสียงพยัญชนะต้นเท่านั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอเฉพาะเสียงพยัญชนะต้นผ่านระบบ IPA

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลคำศัพท์พยางค์เดียวในหนังสือแบบเรียน Seoul National University Korean Language เล่ม 1A-6B โดยค้นหาคำศัพท์ภาษาเกาหลีที่มีรากศัพท์มาจากภาษาจีนจากเนเวอร์พจนานุกรมออนไลน์ (Naver Dictionary) (Dict.naver, 2022) และค้นหาการออกเสียงภาษาจีนโบราณของคำศัพท์ภาษาจีนจากพจนานุกรมออนไลน์ Zdic (Zdic, 2022)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาคำศัพท์ภาษาเกาหลีที่มีรากศัพท์มาจากคำศัพท์ภาษาจีน ในหนังสือแบบเรียน Seoul National University Korean Language เล่ม 1A-6B จำนวน 1,652 คำ โดยมีคำศัพท์เสียงพยัญชนะฐานริมฝีปาก 232 คำ โดยศึกษาในประเด็นของคำโดดเป็นหลัก เนื่องจากภาษาจีนเป็นภาษาคำโดด แม้ว่าภาษาเกาหลีจะมีการเปลี่ยนเสียงเมื่อประกอบกันเป็นคำหลายพยางค์ ซึ่งอยู่นอกเหนือขอบเขตของภาษาจีน ซึ่งนั่นเป็นลักษณะการเปลี่ยนแปลงภายในของภาษาเกาหลีเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากภาษาจีนและภาษาเกาหลีพยางค์โดดในปัจจุบัน จากนั้นนำไปเปรียบเทียบกับการออกเสียงภาษาจีนโบราณ โดยมีผลการศึกษาดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะพินอิน b /p/

อักษรจีนโบราณ	คำศัพท์ภาษาจีน	ระดับเสียงในวันจิ้ง	ประเภทของเสียง	เสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี
幫 /p/	拜搬半保寶報北杯輩背本崩病泊鉢撥搏博部步補	1	อโฆยะ - ลิดิล	ㅃ /p/
	百白斑般班駁	2		
	備鼻比痺壁秘辯變別兵冰不邊	3		
		4		
幫/p/	暴波播布	1	อโฆยะ - ลิดิล	ㅍ /p'/
	八把敗板飽爆包胞	2		
	避幣筆必畢便遍標表	3		
	閉編	4		
並 /b/	竝	4	โฆยะ - ลิดิล	ㅃ /p/
滂 /p'/	恠	1	อโฆยะ - ธนิต	ㅍ /p'/

จากตารางข้างต้นพยัญชนะพินอิน b /p/ เสียงโฆยะ ไม่พ่นลม ตรงกับอักษรจีนโบราณหมู่ 幫 /p/ 並 /b/ 滂 /p'/ และอ่านออกเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅃ /p/ และ ㅍ /p'/

อักษรจีนโบราณหมู่ 幫 /p/ ตามกฎการออกเสียงแล้วจะสอดคล้องของกับเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅃ /p/ แต่บางตัวสามารถอ่านออกเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅍ /p'/ ได้ เนื่องจากได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน (聲旁) จึงทำให้อ่านออกเสียงพ่นลมในภาษาเกาหลี ดังนี้

1. 爆 /pao/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 暴 /p'au/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/

2. 標 /piau/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 票 /p'iau/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/

3. 播 /po/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 番 /p'an/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/

4. 避 /pi/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 辟 /p'i/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/

5. 波 /po/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 皮 /p'i/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/

6. 遍編 /pian/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 扁 /p'ian/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/

7. 幣 /pi/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 敝 /pi/ (ตัวอักษรที่มีส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 敝 จะสอดคล้องกับเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅃ /p/ และ ㅍ /p'/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 並 /b/

8. 八 /pa/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านออกเสียงตัวอักษร เช่น 汜 /p'a/ (อ่านออกเสียงภาษาเกาหลี ㅍ /p'al/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/

9. 把 /pa/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านออกเสียงตัวอักษร เช่น 葩 鈹 吧 /p'a/ (อ่านออกเสียงภาษาเกาหลี ㅍ /p'a/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/

10. 敗 /pai/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านออกเสียงตัวอักษร เช่น 汜 /p'ei/ (อ่านออกเสียงภาษาเกาหลี ㅍ /p'ε/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/

11. 板 /pan/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านออกเสียงตัวอักษร เช่น 販 /p'an/ (อ่านออกเสียงภาษาเกาหลี 판 /p'an/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/

12. 飽胞 /pao/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านออกเสียงตัวอักษร เช่น 泡胞 /p'ao/ (อ่านออกเสียงภาษาเกาหลี ㅍ /p'o/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/

13. 布 /pu/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านออกเสียงตัวอักษร เช่น 怖 /pu/ (อ่านออกเสียงภาษาเกาหลี ㅍ /p'o/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/

14. 包 /pao/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านออกเสียงตัวอักษร เช่น 抱苞胞鮑 /pao/ (อ่านออกเสียงภาษาเกาหลี ㅍ /p'o/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/

15. 筆 /pi/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านออกเสียงตัวอักษร เช่น 滂 /pi/ (อ่านออกเสียงภาษาเกาหลี ㅍ /p'il/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 幫 /p/

16. 必 /pi/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านออกเสียงตัวอักษร เช่น 秘必必毖毖 /pi/ (อ่านออกเสียงภาษาเกาหลี ㅍ /p'il/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 幫 /p/

17. 畢 /pi/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านออกเสียงตัวอักษร เช่น 澤篔繹禪華蹕 /pi/ (อ่านออกเสียงภาษาเกาหลี ㅍ /p'il/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 幫 /p/

18. 表 /piau/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านออกเสียงตัวอักษร เช่น 裱悽 /piau/ (อ่านออกเสียงภาษาเกาหลี ㅍ /p'io/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 幫 /p/

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเพียงข้อเสนอแนะที่มีความเป็นไปได้ประเด็นหนึ่ง ซึ่งเป็นหลักการที่ยอมรับกับในแวดวงสัทวิทยาภาษาจีนโบราณ ว่าอักษรที่มีส่วนประกอบด้านข้างจะส่งผลต่อการออกเสียง เพราะเป็นไปตามหลักการประกอบสร้างของอักษรจีน ซึ่งในการรับอักษรจีนไปใช้ในภาษาเกาหลี อาจมีปัจจัยนี้เป็นสาเหตุอยู่ด้วยประการหนึ่ง ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้จะใช้แนวคิดนี้ในการวิเคราะห์เสียงที่ไม่เป็นไปตามกฎตลอดทั้งบทความ โดยจะไม่อธิบายซ้ำในกลุ่มถัด ๆ ไป

อักษรจีนโบราณหมู่ 並 /b/ ตามกฎการออกเสียงแล้วจะสอดคล้องกับเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅍ /p/

อักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/ ตามกฎการออกเสียงแล้วจะสอดคล้องกับเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅍ /p'/

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะพินอิน p/p' /

อักษรจีนโบราณ	คำศัพท์ภาษาจีน	ระดับเสียง ในวันจี่	ประเภทของเสียง	เสียงพยัญชนะ ภาษาเกาหลี
滂 /p'/	婆破判浦瀑	1	อโฆชะ - ธนิต	ㅍ /p'/
	偏篇平評票品披皮匹	2		
	抛泡	3		
	片	4		
滂 /p'/	拍胚配普譜醜	1	อโฆชะ - ธนิต	ㅍ /p/
	攀	2		
	批譬	4		
並 /b/	朴樸盤培菩盆	1	โฆชะ - ลีถิล	ㅍ /p/
	俳排	2		
	貧	3		
	瓶普	4		

พินอินเสียงสระ ปัก 18 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2565

จากตารางข้างต้นพยัญชนะพินอิน p /p'/ เสียง โขชะ ฟันลม ตรงกับอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/並 /b/ และอ่านออกเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅍ /p' และ ㅂ /p/

อักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/ ตามกฎการออกเสียง แล้วจะสอดคล้องกับเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅍ /p' แต่บางตัวสามารถอ่านออกเสียงพยัญชนะ

ภาษาเกาหลี ㅂ /p/ ได้ เนื่องจากได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน (聲旁) จึงทำให้อ่านออกเสียงไม่ฟันลมในภาษาเกาหลี ดังนี้

1. 拍 /p'ai/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 白 /pai/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 幫 /p/

2. 批 /p'i/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 比 /pi/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 幫 /p/

3. 匹 /p'o/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 匹 /fa/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 非 /pf/

4. 胚 /p'ei/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 丕 /pi/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 幫 /p/

5. 攀 /p'an/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 樊 /fan/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 奉 /bv/

6. 瞥 /p'iɛ/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 敝 /pi/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 並 /b/

7. 匹 /p'ei/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านออกเสียงตัวอักษร เช่น 丕 /p'i/ (อ่านออกเสียงภาษาเกาหลี ㅍ /pi/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 並 /b/

8. 譜 /p'u/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านออกเสียงตัวอักษร เช่น 譜 /p'u/ (อ่านออกเสียงภาษาเกาหลี ㅍ /po/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/

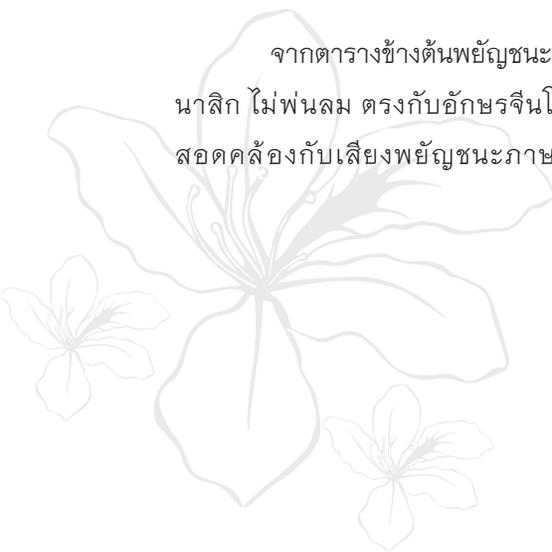
อักษรจีนโบราณหมู่ 並 /b/ ตามกฎการออกเสียง แล้วจะสอดคล้องกับเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅂ /p/

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะพินอิน m /m/

อักษรจีนโบราณ	คำศัพท์ภาษาจีน	ระดับเสียงในวันจริง	ประเภทของเสียง	เสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี
明 /m/	滿某母莫漠寞幕末默沒木漫帽貿悶每昧妹募墓毛摩魔門媒煤蒙模	1	โขชะ - ธนิต	ㅁ /m/
	馬買脈麥慢貌孟賣麻盲	2		
	免美敏滅密目睦面妙命魅名明彌矛謀民夢	3		
	蔑麵眠冥暝銘迷	4		

จากตารางข้างต้นพยัญชนะพินอิน m /m/ เสียง นาลิก ไม่ฟันลม ตรงกับอักษรจีนโบราณหมู่ 明 /m/ สอดคล้องกับเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅁ /m/

โดยสมบูรณ์ โดยไม่ได้รับผลการทบของระดับเสียงในตารางวันจริงแต่อย่างไร

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะพินอิน f /f/

อักษรจีนโบราณ	คำศัพท์ภาษาจีน	ระดับเสียง ในวันจี่ง	ประเภท ของเสียง	เสียงพยัญชนะ ภาษาเกาหลี
非 /pf/	返反飯髮發房方肪放防繁罰凡 犯範法福復腹複服復封否夫膚 扶浮符釜父付富府附負婦賦分 氛粉墳奮佛非飛緋肥	3	อโฆชะ - ลีถิล	ㅍ /p/
非 /pf/	販廢風楓	3	อโฆชะ - ลีถิล	ㅍ' /p'/
敷 /pf'/	妨仿份敷番翻副拂費	3	อโฆชะ - ธนิต	ㅍ /p/
敷 /pf'/	肺豐	3	อโฆชะ - ธนิต	ㅍ' /p'/
奉 /bv/	奉俸腐	3	โฆชะ - ลีถิล	ㅍ /p/

จากตารางข้างต้นพยัญชนะพินอิน f /f/ เสียงเสียดแทรก เกิดจากริมฝีปากและฟัน ตรงกับอักษรจีนโบราณหมู่ 非 /pf/ 敷 /pf'/ 奉 /bv/ เนื่องจากระบบเสียงภาษาเกาหลีไม่มีเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปาก-ฟัน จึงอ่านออกเสียง ㅍ /p/ และ ㅍ' /p'/

อักษรจีนโบราณหมู่ 非 /pf/ ตามกฎการออกเสียงแล้วจะสอดคล้องกับเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅍ /p/ แต่มีบางตัวสามารถอ่านออกเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅍ' /p'/ เนื่องจากได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน (聲旁) จึงทำให้อ่านออกเสียงพินลมในภาษาเกาหลี ดังนี้

1. 販 /fan/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากการอ่านออกเสียงตัวอักษร เช่น 販 /p'an/ (อ่านออกเสียงภาษาเกาหลี 판 /p'an/) ในอักษรจีนโบราณหมู่ 傍 /p'/

อักษรจีนโบราณหมู่ 敷 /pf'/ ตามกฎการออกเสียงแล้วจะสอดคล้องกับเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅍ' /p'/ แต่มีบางตัวสามารถอ่านออกเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅍ /p/ เนื่องจากได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน (聲旁) จึงทำให้อ่านออกเสียงพินลมในภาษาเกาหลี ดังนี้

1. 妨仿 /fang/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 方 /fang/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 非 /pf/

2. 份 /fen/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 分 /fən/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 非 /pf/

3. 拂 /fu/ 費 /fei/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 弗 /fu/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 非 /pf/

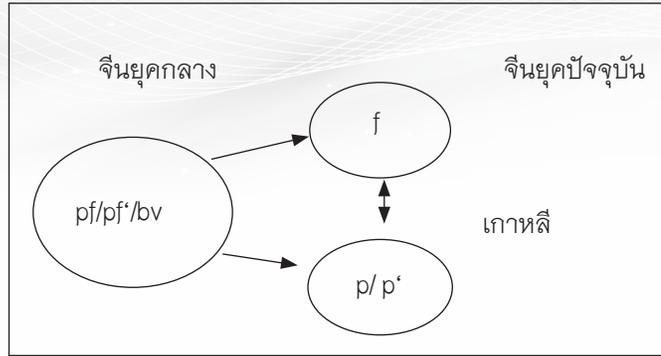
4. 翻飛 /fan/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 番 /fan/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 非 /pf/

5. 副 /fu/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 副 /fu/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 非 /pf/

6. 敷 /fu/ อาจได้รับอิทธิพลมาจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน 莠 /fu/ ในอักษรจีนโบราณหมู่ 非 /pf/

อักษรจีนโบราณหมู่ 奉 /bv/ ตามกฎการออกเสียงแล้วจะสอดคล้องกับเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅍ /p/

จุดที่น่าสนใจอีกประการคืออักษรจีนในกลุ่มนี้ล้วนเป็นอักษรที่ออกเสียงด้วยวิธีห่อปาก และอยู่ในตำแหน่งที่ 3 ในตารางอวันจี่งนั้นหมายความว่าทั้งหมดเป็นพยัญชนะเสียงเบาที่เกิดขึ้นในช่วงสมัยซ่ง เมื่อปากห่อและไม่เน้นเสียงทำให้องค์ประกอบของต้นแรกคือ /p/ ใน /pf/ /pf'/ และ /bv/ หายไปเหลือเพียง /f/ นี้คือปรากฏการณ์ในภาษาจีนปัจจุบัน แต่ด้วยเหตุที่ภาษาเกาหลีไม่มีเสียง /f/ อักษรกลุ่มนี้จึงกลายเป็นเสียง /p/ แทน แต่ไม่ใช่เพราะว่าเสียง /f/ หายไปแล้วเหลือเพียงเสียง /p/ ดังจะสรุปเป็นแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 1 การเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะ f /f/ จากภาษาจีนโบราณยุคกลางเข้าสู่ภาษาจีนปัจจุบันและภาษาเกาหลี

สรุปผลการวิจัย

เกาหลีเริ่มใช้ตัวอักษรจีนตั้งแต่สมัยราชวงศ์ฮั่น ซึ่งเป็นเวลาสองพันปีมาแล้ว มีการบันทึกตัวอักษรจีนในเอกสารราชการในสมัยยุคสามอาณาจักรของเกาหลีและยุคโครยอ เมื่อเกาหลีใช้ตัวอักษรจีนก็ได้ยืมเสียงอ่านตัวอักษรจีนมาด้วย โดยเริ่มมีการบันทึกเสียงตัวอักษรจีนตั้งแต่ในยุคโชซอน เมื่อพระเจ้าเซจงแห่งราชวงศ์โชซอนได้ร่วมกับเหล่าบัณฑิตประดิษฐ์ตัวอักษรฮันกึลขึ้น ซึ่งเสร็จสมบูรณ์ในปี ค.ศ. 1443 จึงทำให้ตัวอักษรเกาหลีเริ่มใช้กันอย่างแพร่หลาย แต่ในงานเขียนทางวิชาการและเอกสารราชการก็ยังคงใช้ตัวอักษรเกาหลีควบคู่กับตัวอักษรจีน และในปัจจุบันแม้ว่าเกาหลีจะใช้ตัวอักษรเกาหลีแล้ว แต่ก็ยังพบการใช้ตัวอักษรจีนในชีวิตประจำวันอยู่บ้าง

ที่มาของเสียงตัวอักษรจีนในภาษาเกาหลี (Sino-Korean) มีความเป็นไปได้ว่ารับการออกเสียงภาษาจีนโบราณยุคกลางมาใช้ แม้ว่าเสียงพยัญชนะและสระจะมีการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนเสียงวรรณยุกต์ที่หายไปเมื่อเข้าสู่ระบบเสียงภาษาเกาหลี แต่ก็ยังสามารถหาความสอดคล้องระหว่างการออกเสียงภาษาจีนและเกาหลีได้ โดยการศึกษาาระบบเสียงภาษาจีนโบราณ

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า เสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากภาษาจีนเมื่อเข้าสู่ระบบเสียงภาษาเกาหลีโดยส่วนมากออกเสียงสอดคล้องกับกฎการออกเสียง

พยัญชนะฐานริมฝีปากที่กล่าวไว้ข้างต้นในตารางที่ 3 เสียงพยัญชนะ b /p/ ตรงกับอักษรจีนโบราณ 𪛗 /p/ ㅃ /b/ ㅍ /p'/ ออกเสียงสอดคล้องกับกฎการออกเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅃ /p/ แต่เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน ทำให้เสียงพยัญชนะบางตัวเมื่อเข้าสู่ระบบเสียงภาษาเกาหลีอ่านออกเสียงพ่นลม ㅍ /p'/ เสียงพยัญชนะ p /p'/ ตรงกับอักษรจีนโบราณ ㅍ /p'/ ㅃ /b/ ออกเสียงสอดคล้องกับกฎการออกเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅍ /p'/ แต่เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน ทำให้เสียงพยัญชนะบางตัวเมื่อเข้าสู่ระบบเสียงภาษาเกาหลีอ่านออกเสียงไม่พ่นลม ㅃ /p/ เสียงพยัญชนะ m /m/ ตรงกับอักษรจีนโบราณ 明 /m/ ออกเสียงสอดคล้องกับกฎการออกเสียงพยัญชนะภาษาเกาหลี ㅁ /m/ โดยสมบูรณ์ เสียงพยัญชนะ f /f/ ตรงกับอักษรจีนโบราณ 非 /pf/ 敷 /pf'/ 奉 /bv/ แต่เนื่องจากในระบบเสียงภาษาเกาหลีไม่มีเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปาก-พ่น ดังนั้นเสียงพยัญชนะ f /f/ เมื่อเข้าสู่ระบบเสียงภาษาเกาหลีจะอ่านออกเสียง ㅃ /p/ และ ㅍ /p'/

ดังนั้นโดยหลักการแล้วสามารถสรุปการออกเสียงได้ดังนี้

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบผลการศึกษาคำศัพท์ออกเสียงริมฝีปากภาษาจีนกับภาษาเกาหลี

เสียงจีนปัจจุบัน	เสียงจีนโบราณ	เสียงเกาหลี
b /p/	幫 /p/ 並 /b/	ㅂ /p/
p /p'/	滂 /p'/	ㅍ /p'/
m /m/	明 /m/	ㅁ /m/
f /f/	非 /pf/	ㅍ /p/
f /f/	敷 /pf'/	ㅍ /p'/

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาคำศัพท์ภาษาเกาหลีที่มีรากศัพท์มาจากคำศัพท์ภาษาจีน ในหนังสือแบบเรียน Seoul National University Korean Language เล่ม 1A-6B จำนวน 1,652 คำ โดยมีคำศัพท์เสียงพยัญชนะฐานริมฝีปาก 232 คำ ผู้วิจัยเริ่มจากการเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากภาษาจีนและภาษาเกาหลีในปัจจุบัน จากนั้นนำไปเปรียบเทียบกับคำออกเสียงภาษาจีนโบราณ จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า

ตัวอักษรบางตัวในหมู่ อักษรจีนโบราณ สอดคล้องกับการออกเสียงภาษาจีนในปัจจุบัน แต่ไม่สอดคล้องกับการออกเสียงภาษาเกาหลีในปัจจุบัน และตัวอักษรบางตัวในหมู่อักษรจีนโบราณสอดคล้องกับการออกเสียงภาษาเกาหลีในปัจจุบัน แต่ไม่สอดคล้องกับการออกเสียงภาษาจีนในปัจจุบัน

จากที่นักวิจัยเร็นเส้าอิง (Ren, 2003, pp. 35-40) ได้ศึกษาคำศัพท์เปรียบเทียบการออกเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากระหว่างภาษาจีนและภาษาเกาหลี เสนอว่าเสียงพยัญชนะพินอิน b /p/ ตรงกับเสียงอักษรจีนโบราณ หมู่ 幫 /p/ 並 /b/ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้ แต่ผู้วิจัยค้นพบเพิ่มเติมคือ เสียงพยัญชนะพินอิน b /p/ ยังตรงกับเสียงอักษรจีนโบราณหมู่ 滂 /p'/ ได้แก่ 佈 /pu/ อีกด้วย

เสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากภาษาจีน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากส่วนประกอบด้านข้างที่กำหนดเสียงอ่าน (聲旁) ทำให้เสียงพยัญชนะพินอินบางตัว เมื่อเข้าสู่ระบบเสียงภาษาเกาหลีอ่านออกเสียงไม่พ่นลม และเสียงพยัญชนะไม่พ่นลมบางตัว เมื่อเข้าสู่ระบบเสียงภาษา

เกาหลีอ่านออกเสียงพ่นลม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเร็นเส้าอิง (Ren, 2003, pp. 35-40)

จากการเปรียบเทียบคำศัพท์ภาษาเกาหลีที่มีรากศัพท์มาจากคำศัพท์ภาษาจีน แม้ว่าเสียงภาษาจีนและภาษาเกาหลีในปัจจุบันจะมีความแตกต่างกันมาก แต่เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับระบบเสียงภาษาจีนโบราณก็จะสามารถเข้าใจวิวัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปของเสียงตัวอักษรจีนในเกาหลีได้

สำหรับประเด็นการวิเคราะห์ข้างต้น เป็นเพียงมิติที่ผู้วิจัยนำเสนอผ่านเอกสารจีนโบราณเท่านั้น เป็นเพียงข้อเสนอแนะภาษาต้นทางเพียงอย่างเดียว แต่สำหรับประเด็นของการประกอบเป็นคำหลายพยางค์ในภาษาเกาหลีแล้วทำให้เสียงเปลี่ยนแปลงตามหลักการกลมกลืนเสียง (Assimilation) นั้น สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ อาจไม่สามารถเทียบกันได้ เนื่องจากภาษาจีนเป็นภาษาคำโดด ซึ่งจะได้นำไปวิจัยในคราวต่อไปในเรื่องหลักการกลมกลืนเสียง (Assimilation) โดยเฉพาะ

ส่วนในประเด็นที่ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ แต่ภาษาเกาหลีเป็นภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์ แล้วจะส่งผลต่อการออกเสียงพยัญชนะต้นหรือไม่นั้น จากตารางคำศัพท์อักษรจีนที่แสดงให้เห็น จะพบว่าในแต่ละหมวดคำประกอบไปด้วยอักษรจีนหลายวรรณยุกต์ที่เข้าสู่พยัญชนะต้นภาษาเกาหลีเดียวกัน ดังนั้นในเบื้องต้นนี้ผู้วิจัยจึงมีหลักคิดว่าวรรณยุกต์น่าจะไม่ได้เป็นปัจจัยหลักต่อการรับอักษรจีนไปใช้ในภาษาเกาหลี อาจเป็นไปได้ว่าภาษาเกาหลีรับอักษรจีนเข้าไปโดยไม่ได้ยกเอาเสียงวรรณยุกต์เป็นประเด็นสำคัญในการออกเสียงพยัญชนะต้น เพราะภาษาเกาหลีเองเป็นภาษา

ที่ไม่มีวรรณยุกต์ แต่ถ้ามองในมุมภาษาไทย ที่ทับศัพท์เกาหลีโดยการใส่วรรณยุกต์ นั้นเป็นเพราะภาษาไทยมีวรรณยุกต์จึงได้นำเข้ามาช่วยที่คนไทยอ่านได้ง่ายขึ้น แต่ก็พบว่าชาวเกาหลีไม่ได้ออกเสียงสูงต่ำตามวรรณยุกต์เหมือนที่ภาษาไทยกำกับไว้เสมอไป ซึ่งนั้นก็แสดงให้เห็นว่าเป็นการเอื้อต่อภาษาแม่เท่านั้น แต่ไม่ได้เป็นประเด็นสำคัญในการพิจารณา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยนี้สามารถช่วยให้ผู้ศึกษาด้านการออกเสียงเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของการออกเสียงพยัญชนะฐานริมฝีปากระหว่างเสียงภาษาจีนโบราณ ภาษาจีนและภาษาเกาหลีในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- จตุวิทย์ แก้วสุวรรณ. (2559). ความหมายของสัทวิทยาภาษาจีนโบราณ. *วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 23(1), 22-38.
- Dict.naver. (2022). *Hanja dictionary*. สืบค้นจาก <https://hanja.dict.naver.com/>
- Jin, Y. (2008). *A comparative study of the phonetics of Chinese characters between Korean and Chinese*. (M.A., Linguistics and Applied Literature, Shaanxi Normal University).
- Language Education Institute, Seoul National University. (2013a). *Seoul National University Korean Language 1A*. Seoul: Twoponds Co., Ltd.
- Language Education Institute, Seoul National University. (2013b). *Seoul National University Korean Language 1B*. Seoul: Twoponds Co., Ltd.
- Language Education Institute, Seoul National University. (2013c). *Seoul National University Korean Language 2A*. Seoul: Twoponds Co., Ltd.
- Language Education Institute, Seoul National University. (2014). *Seoul National University Korean Language 2B*. Seoul: Twoponds Co., Ltd.
- Language Education Institute, Seoul National University. (2015a). *Seoul National University Korean Language 3A*. Seoul: Twoponds Co., Ltd.
- Language Education Institute, Seoul National University. (2015b). *Seoul National University Korean Language 3B*. Seoul: Twoponds Co., Ltd.
- Language Education Institute, Seoul National University. (2015c). *Seoul National University Korean Language 4A*. Seoul: Twoponds Co., Ltd.
- Language Education Institute, Seoul National University. (2015d). *Seoul National University Korean Language 4B*. Seoul: Twoponds Co., Ltd.

2. ผลการวิจัยนี้สามารถเป็นแนวทางแก่ผู้ที่กำลังเรียนภาษาจีนหรือภาษาเกาหลีให้เข้าใจการออกเสียงระหว่างทั้งสองภาษาได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการออกเสียงทั้งพยัญชนะและสระในภาษาจีนและภาษาเกาหลีเพื่อให้เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงและความสอดคล้องระหว่างทั้งสองภาษามากขึ้น

2. ควรศึกษาความแปรผันของความหมายระหว่างคำศัพท์ภาษาจีนที่ใช้ในจีนและเกาหลี

Language Education Institute, Seoul National University. (2012a). *Seoul National University Korean Language 5A*.
Seoul: Twoponds Co., Ltd.

Language Education Institute, Seoul National University. (2012b). *Seoul National University Korean Language 5B*.
Seoul: Twoponds Co., Ltd.

Language Education Institute, Seoul National University. (2015e). *Seoul National University Korean Language 6A*.
Seoul: Twoponds Co., Ltd.

Language Education Institute, Seoul National University. (2015f). *Seoul National University Korean Language 6B*.
Seoul: Twoponds Co., Ltd.

Lee, P. H. (2003). *A history of Korean literature*. New York: Cambridge University Press.

Ren, S. (2003). *A comparative study between Korean and Chinese phonological structure*. (Ph.D., Chinese Linguistics
Tianjin Normal University).

Zdic.net. (2022) *Chinese dictionary*. Retrieved from <https://www.zdic.net/>

